

טו בשבט

והיה כעץ שתול על פלגי מים

אשר פרוי יתן בעתו וכל אשר יעשה יצליח.

אילן אילן במה אברכך ?

פירותיך מתוקים ! וצלך נאה ! אמת המים עוברת תחתך !

אלא יהי רצון שכל נטיעות שיוצאים ממך יהיו כמותך. [גמ' תענית ה:]

פירות טו' בשבט בשבת

ציור : בובות פירות ויצירות שונות העשויים משני פירות אסור לעשותם ולפרקם, כי

נחשבים כציור. [מובא בספרי זמנינו]

בורר : באגוזים שבפיצוח מתרסקים וכדו' יש להזהר לברור רק בשלושת התנאים : 1.

ביד, 2. מיד, 3. לקחת דוקא את **האוכל מתוך הפסולת**. אפילו אם קל יותר לברור הפסולת.

דש : יש לקלוף סמוך לאכילה. [אוחות שבת ח"ב]

מוקצה : קליפות שאינן מיועדות למאכל הן מוקצה, ואמרו פוסקי זמנינו שבמקומינו

שאינן אנו רגילים כלל לתת שיירי מאכל וקליפות לבעלי חיים גם מה שראוי לבעל חי

נחשב מוקצה. לכן צריך להתרגל בשבת שלא נוגעים בקליפות אחר הקילוף אלא

מקלפים ומניחים מיד. כמו כן אין להסיר את הקליפות מהשולחן, אלא ע"י כלי, לדוגמא

ע"י נייעור כגון עם סכין וצלחת.

ישנה דרך להניח את הקליפות היישר בצלחת או ע"ג מפה ח"פ, ובכדי שלא יהיו בסיס

לדבר האסור מניחים בצלחת או על המפה גרעין שלם, והרי הוא שווה יותר מכל

הקליפות, ומשליכים את הכל לפח יחד.

[מוקצה כגון קליפות ועצים ואבנים הינם חמורים יותר מכלי שמלאכתו לאיסור, ואסור לפנותם לצורך גופו ומקומו. ולמ"א ולא"ר מותר.]

נוכחתי בשלום זכר אצל ראש כולל בב"ב, וסיפר [שלמרות שאין כל קשר בין שלום זכר ופיצוחים, בארצות אשכנז לא היו פיצוחים, ובארצות המזרח לא עשו שלום זכר] הוא נתן לב"ב שיקנו את המינים הנקיים מתולעים. לא גרעינים שחורים אבל ישב וראה כיצד נכשלים באיסור מוקצה בקליפות. ולא יכל לראות את זה וביקש להסירם מהשולחן.

נמצא שלהתעסק בענינים אלו בשבת מותר רק לת"ח.

מסופר על הגר"א מוילנא שהזיז קליפה בש"ק והתעלף! והרבנית ידעה שלא יעזור שיעוררהו כי יתעלף שוב, ואכלה את הקליפה, ובזה הראתה שהיא מאכל ואינה מוקצה, ונחה דעתו. [וצ"ע מה הועילה בזה.]

עניני ט"ו בשבת

שנה חדשה לגבי מעשרות ושמיטה

א. טו' בשבת ראש השנה לאילנות ונוגע לגבי מעשרות ושמיטה. לענין שנת מעשר שני ומעשר עני, שפירות שחנטו מחמשה עשר בשבת נחשבת להם שנה חדשה.

ב. וכן לענין ערלה ורבעי שסוף זמנן הוא בט"ו בשבת.

ג. וכן לענין הפרשת תרומות ומעשרות, שאין תורמין מפירות שחנטו לפני ט"ו בשבת על פירות שחנטו לאחריה. (ר"ה פ"א מ"א).

אין אומרים תחנון.

אין אומרים בו תחנון. וכן אין אומרין במנחה שלפניו (מ"ב קל"א סקל"ב) והטעם

כתב הגר"א, כמו כל הד' ראשי שנים שהן יו"ט. (קל"א סקי"ג)

בט"ו בשבט ר"ה לאילן. מ"ט? א"ר אלעזר א"ר אושעיא הואיל ויצאו רוב גשמי השנה ועדיין רוב תקופה מבחוץ. מאי קאמר? ה"ק אע"פ שרוב תקופה מבחוץ הואיל ויצאו רוב גשמי השנה. רש"י: ועלה השרף באילנות ונמצאו הפירות חונטין מעתה. (ר"ה יד.)

תפילה על אתרוג.

קבלנו מרבותינו להתפלל בט"ו בשבט על אתרוג כשר ומהודר שיזמין השי"ת בעת המצטרך למצוה. (בני יששכר) {א.ה. ניתן להבין הסברא שהואיל ובט"ו בשבט נכנס השרף באילנות, ולכן הוא הקובע את שנות האילנות למעשר ולערלה, ע"כ זמן התפילה על אתרוג מהודר ללא רבב הוא מתחילתו ושורשו שהוא ט"ו בשבט והוא ראש השנה לאילן.}

מסכת מגילה

החתם סופר זצ"ל נהג בכל שנה להתחיל ללמוד מס' מגילה בט"ו בשבט ולסיימה בפורים, לקיים מה שנאמר (אסתר ח', ט"ז): "ליהודים היתה אורה" – זו תורה, ושמחה – זה יו"ט, ויש בו ל' דפים לסיימה בפורים.

מנהג אכילת פירות בט"ו בשבט

כתב ה"מגן אברהם" (סי' קל"א): ונוהגים האשכנזים להרבות בו במיני פירות של אילנות". ובספר שבט מוסר (פט"ז) כתב: בני, הוי זהיר לברך על הפירות בט"ו בשבט שמנהג ותיקין הוא. ונהגו להרבות בפירות ולומר עליהם שירות ותשבחות, והוא תיקון גדול בעולמות (סדור בית יעקב)

יש הנוהגים לאכול ט"ו מיני פירות (ספר "מועד לכל חי" סי' ל'), ויש הנוהגים לומר אחד מט"ו פרקי "שיר המעלות" בין פרי לפרי (קובץ שמע בני, ומועד לכל חי שם) [אם יש לו פרי שאינו בדוק מתולעים כראוי, יוכל להניחו לפניו ולא לאכלו].

בעבר הקרוב, לא היו מצויים מיני פירות טריים רבים, אולם היום עם שכלול היבוא, ההקפאה, השימורים, ופירות מסוכרים, אין כל ענין באכילת פירות מיובשים בט"ו בשבט.

הודאה להשי"ת

י"א שהמנהג לאכול הרבה מיני פירות הוא עפ"י הירושלמי (סוף קידושין): ר' חזקיה ר' כהן בשם רב, עתיד אדם ליתן דין וחשבון על כל מה שראו עיניו ולא אכל.

וביאר בפני משה: משום שאינו נותן לבו לחזור אחריהם לברך להודות השם ב"ה שברא מיני אלו להחיות בהם בני אדם, וכמו שאינו נחשב בעיניו טובתו יתעלה ב"ה עכ"ל

וכן כתוב בירושלמי על ענין הודאה להשי"ת על טובו: ר"א הוה מצמם פריטי למיכל בהון מכל מיני חדש (פירוש: הוא היה חוסך פרוטות כדי לקנות ולאכול פירות חדשים). וביאר התשב"ץ שהסיבה היא: כדי להרבות בברכות. (ט"ז אור"ח ס"ס רכ"ז)

ארץ ישראל

זכות גדולה מאוד היא לגור בארץ ישראל. ארץ ישראל נקראת פלטרין של מלך [פירוש

סלון היכל המלך]. זהירות מיוחדת צריך להזהר שלא לחטוא בארץ ישראל. הגאון מוילנא היה בדרך לעלות לארץ ישראל, ושלה מכתב למשפחה שלו והזהיר אותם מאוד להתכונן לעלות לארץ ישראל, שידעו שבארץ ישראל אסור לעשות עבירות כלל!!!

אסור לצאת מא"י לחו"ל אלא ללמוד תורה, לישא אשה, ולפרנסה. הנושא פרוץ בענין טיולים בהם יוצאים מגבולות א"י בלי לשים לב, וחייבים להיות מודעים לכך.

ארץ ישראל היא משאת כל עם ישראל במשך שנות גלותינו, בקינות מזכירים בנוסחאות שונות את הערגה והכמיהה שהיתה לעלות לארץ ישראל. יהודים היו חולמים יומם ולילה על ארץ ישראל. תיארו השדרי"ם מלפנים שהיו מלטפים להם את

הבגדים בערגה, "בגדים מא"י". יסדו קופה מיוחדת לעניי ארץ ישראל, קופת רבי מאיר בעל הנס, והיה ידוע בכל עת צרה, שתורמים לקופה זו ונושעים בזכות הצדקה לעניי ארץ ישראל.

הגדיל לעשות אחד האדמורי"ם שסופר עליו שכשהיה צריך עצה היה פותח קופה זו ואומר אווירא דא"י מחכים, ועונה לשואליו.

וב"ה שזכינו להוולד בא"י ועלינו להודות על כך להשי"ת ולהתפלל שנזכה לראות במהרה רגלי מבשר על הר הזיתים.

עשרת המצוות שמקיימים בפת.

ראה קיצור שולחן ערוך סימן מא' סעיף ה'

פסוק על ברכות	פסוק על שבח ארץ ישראל	פסוק על מזונות	ברכת המוציא	עשר מצוות שמקיימים בפת	יניה עשר אצבעות
ויתן	ארץ	עיני	ברוך	לא תחרוש בשור ובחמור	1
לך	חיטה	כל	אתה	כלאים.	2
האלוקים	ושעורה	אליך	ה'	לקט	3
מטל	וגפן	ישברו	אלוקינו	שכחה	4
השמים	ותאנה	ואתה	מלך	פאה	5
ומשמני	ורמון	נותן	העולם	לא תחסום.	6
הארץ	ארץ	להם	המוציא	תרומה	7
ורוב	זית	את	לחם	מעשר ראשון	8
דגן	שמן	אכלם	מן	מעשר שני	9
ותירוש.	ודבש.	בעתו.	הארץ.	חלה.	10

דיני קדימה בברכות.

היות ובחמשה עשר בשבט מרבים באכילת פירות, יש ללמוד דיני ברכות ודיני קדימה בברכות. ונביא כמה כללים בקצרה :

דין קדימה שייך רק אם רוצה לאכול כמה מינים, אך אם רוצה לאכול רק מין מסוים יברך רק עליו.

כשיש מינים שונים לפניו של דברים סדר קדימתם :

המג"ע א"ש 1. המוציא 2. מזונות 3. גפן. 4. עץ 5. אדמה 6. שהכל

7. מאכל ומשקה קודמים לברכת הריח. (מתוך כרם ציון בסדור "מנחת ירושלים השלם")

כאשר יש מיני עץ רבים לפניו סדר קדימתם הוא :

שבעת המינים.

פרי שלם.

פרי חביב יותר.

גדול יותר.

בין שבעת המינים

זית, תמר, ענב, תאנה, רמון.

ע"פ הפסוק : ארץ חיטה ושעורה

וגפן ותאנה ורמון.

ארץ זית שמן, ודבש. [דבש תמרים]

יש שנתן רמז לדבר לפי הגרעין שבו :

זית – יש לו גרעין אחד.

תמר – יש לו גרעין אחד שנראה כשתיים.

ענב – יש בו כמה גרעינים.

תאנה – יש בה יותר גרעינים.

רימון – יש בו מאות גרעינים. [מים חיים]

מצות

הפרשת תרומות ומעשרות

תרומה גדולה

יש בה מצות הפרשה, ומצות נתינה לכהן.

נאכלת ע"י כהנים טהורים בכל ארץ ישראל.

זר האוכלה או כהן בטומאה חייב מיתה.

שיעורה

מדין תורה : משהוא

מדברי חז"ל :

עין יפה - $1/40$

עין בינונית - $1/50$

עין רעה. - $1/60$

מעשר ראשון

ניתן ללוי והוא חולין ביד לוי ויכול לאכול בטומאה.

תרומת מעשר

הלוי חייב להפריש ממה שקיבל תרומת מעשר לכהן וכל דיני פירותיו לפני שהופרשה התרומת מעשר ודיני התרומה כתרומה גדולה.

שיעורה : $1/10$

מעשר שני

מעלים לירושלים ואוכלים בין בטהרה בין בטומאה לפנים מן החומה.

חילול מעשר שני

מי שגר רחוק מירושלים יכול לחלל את המע"ש על כסף עם צורה, ולהעלותו לירושלים. הכל נקח בכסף מעשר חוץ מן המים ומן המלח וכמהין ופטריות.

עיקר כספי מע"ש היו לקניית שלמים משום שדורשים "ובאת שם- והבאתם שם" משלמים.

מפני ריבוי כספי מע"ש כל משפחה היו משאירים אחד מבני המשפחה ללמוד בירושלים. והוא היה מתעלה שם, ואח"כ משפיע על כל משפחתו, וכך רבתה הדעת בישראל. אם הבעלים עצמו מחלל מעשרו מוסיף חומש

מעשר עני

ניתן לעניים שאין להם 200 זוז

סדר שנות מעשר שני

בשנים : א, ב, ד, ה מעשר שני

ובשנים : ג, ו, מעשר עני

[יש רמזו סימן לזיכרון שהשיר של יום ביום ג' ו' קצר]

סדר שנות נטיעה

הדין	שנה
ערלה	א
ערלה	ב
ערלה	ג
נטע רבעי	ד
מותר באכילה להוסיף לכם תבואתו ע"י שנות הערלה ירוויח	ה

סדר מעשר בזמן הזה.

א. מייחד מטבע לחילול מעשר שני.

ב. מניח משהוא יותר ממאית [יותר מ 1%]

תרומה גדולה : היות ונזרקת מפריש כל שהוא וזה נקרא - היותר מאחד ממאה, משהוא שיותר ממאית.

ג. מעשר ראשון : ללוי, אנו מפרישים, והיות ואין לוי שיכול להוכיח שהוא לוי היא נשאת אצל הבעלים [כי המע"ה – המוציא מחבירו עליו הראיה]

ד. תרומת מעשר : זה חייב להיות אחוז ולא פחות, ואסור באכילה כתרומה גדולה, ומפרישים, ועוטפים ומשליכים. כי אין מי שיכול לאכול. [יש מחלקים שמן זית לכהנים שידליקו בזה, כי מותר להבעיר בשמן של תרומה ותרומת מעשר טמא, וכן נותנים לכהנים שיש להם בהמות שיאכילום.]

ה. מעשר שני : בשנות מעשר שני מחללים על המעות שייחד, והואיל ואין מעלין את הכסף לירשלים מחללים על פרוטה ולא כפי שווים.
ו. מעשר עני : מטבל ודאי חייבים להפריש.

ואם הפירות נקנו מגוף שספק אם עישר המע"ה. לכן מפרישים מספק ולא נותנים.

איסור אכילת שרצים

הגמרא אומרת האוכל במזיד : על כל שרץ לוקה כמה סידרות של שלושים ותשע

מלקות על שרצי המים לוקה ארבע !!!! [סה"כ _____]

על שרצי הארץ חמש.!!!! [סה"כ _____]

ועל שרץ בעל כנפים שש.!!!!!! [סה"כ _____]

אם אכל חמישים תולעים ח"ו נתחייב ב 250 מלקות של 39 פעמים, נמצא שעל תולעת אחת יכול לערוך לו שנה וחצי שמקבל מלקות ומחלים, ולוקה ומחלים, וכשנגמרה תקופה זו מתחיל את העונש על תולעת נוספת עוד שנה וחצי, והכל כדאי בשביל לנקות אותו מעוון (בהתראות מחולקות).

וודאי לא כדאי להכנס לחשש רחוק של איסור תולעים מפני מנהג אכילת פירות טו' בשבט. אם אינו יודע לבדוק יניחם לפניו, ויקבל שכר כפול ומכופל. יש פירות העלולים לנגיעות, הרי הם כמו פירות העלולים לרעל !!! עונשו של שר המשקין על זבוב אחד בשוגג היה שהושלך מתפקידו הרם בבית פרעה היישר לבית האסורים וכמעט שאיבד את חייו כשר האופים.

[פירות הנגועים לעיתים קרובות : גויאבות, חבושים, חרובים, צימוקים תות שדה, תאנים]

כי תולעתם לא תמות

עונש חמור ניתן לאוכלי תולעים, כמוש"כ בילקוט מעם לועז (ויקרא עמוד קי"ג) על עונש העובר על איסור שרצים הכתוב אומר (סוף ישעיה): "ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי, כי תולעתם לא תמות ואשם לא תכבה, והיו דראון לכל בשר". כך הוכיח הקב"ה את הבריות ואומר להם : ראו והביטו והתבוננו בעולם הבא ותיווכחו שעונש האנשים האלה שלא שמרו פיהם ואכלו מאכלות אסורות גדול מן התולעת שאכלו, שכן תולעתם לא תמות שלא בדקו בתולעים המצויים בירקות ובשאר הדברים.

ואמרו : יותר גדולה תהיה הרימה שנאכל בקבר, לכן אף תולעתם לא תמות שם, אלא תלך ותגדל ותכבד ענשו בקבר. ואחרי כן יירש גם גיהנום ש"האש לא תכבה".

הנזהר בזה לא יבא לידי תקלה

כתב בעל אור החיים (ויקרא יא, מד) "והתקדשתם והייתם קדושים" – פירוש: אם אתם מתקדשים אני מקדש אתכם שאל יכנס לגופכם שיקוץ. והנה יש במאכלות כמה מקרים כמו חלב או דם, או נפל זבוב וכו', והנה אדם הנזהר תמיד במאכלו ומפשפש בהם שלא יהיה בהם שום איסור, מסייעין אותו מן השמים שלא תבוא תקלה על ידו"
שם משמואל. וזה כלל גדול בכל איש, שבאם באמת ניחא ליה שיהרג ואל יעבור עבירה להכעיס את בוראו ח"ו, שוב ניצל מלהזדמן לפניו איסור זה.
 וכך שמעתי בשם כ"ק אדמו"ר הגאון האמרי אמת זצללה"ה מגור על התולעים השכיחים במאכל ובמשתה, שאדם שנוח לו באמת להחנק באכילתו ולא לבלוע אחד מהם, שוב אין מזדמנים לפניו וניצל מהם". (שם משמואל פר' וישלח ש' תרע"ו)

עובדות

בעל הקהילות יעקב : לא ישנתי כל הלילה

מסופר על הסטייפלר זצ"ל שבזקנותו היתה קשה עליו מאוד ההליכה ועם כל זה הקפיד

שלא לשתות בחדר לימודו מחשש שאולי יפלו מהמנורה שם

ג'וקים, אלא היה הולך לחדר אחר.

פעם נפל זבובון קטן בכוס שהגישו לו, נכדו שהיה על ידו העיר לו על כך. למחרת הודה לו נרגשות שהציל אותו מלהכשל חלילה בשרץ העוף בשגגה והוסיף כל הלילה לא ישנתי מרוב פחד. והסביר נכדו הגאון רבי יצחק קולדצקי

שליט"א מדוע באמת לא נרדם הרי לא נכשל ? אלא אדם שכמעט התפוצץ לו על יד הרגל **חמש פצצות אטום** באותו לילה הוא כבר ודאי לא יישן. הסטיפלר חש יותר מזה לגבי תולעים.

יראת חטא

החזון איש היה גר בבני ברק [ברחו חתם סופר 9] באותם זמנים הסתובבו בארץ חוליות ערבים, בערב שבת אחד בא אליו המפקד באיזור ואמר כבוד הרב "הלילה אם תשמע יריות אל תדאג זה מהבחורים שלנו" אמר לו החזון איש אני יותר דואג ופוחד כשיהודים מחללים שבת מאשר מיריות של ערבים באיזור שומם!

רבו משערות ראשי

רבי יוסף חיים מבגדד בעל בן איש חי, ראה אשה קוצצת סלט חסה ללא בדיקה, שאל אותה כמה שערות יש לך בראש, ולא ידעה לענות, אמר לה "**השערות שבראשך רבות, אבל אפשר למנות אותן, אבל את הלאוין שאת עומדת להלעיט בהן את בני ביתך אי אפשר למנות**".

רבי יצחק אלחנן עורר שידאגו למאכלים כשרים.

רבי יצחק אלחנן היה מגאוני וגדולי ישראל, ועם כל טרחתו בתורה נודע בריבוי פעולותיו להשיג עבור החיילים מאכלים כשרים. בצוואתו שצויה את בנו אמר רציתי לבקש שלא יספידוני, אך חזרתי בי, כי הספדנים בוודאי יספדו אחרי מיטתי שטרחת להחזיק בידי לומדי תורה ולהמציא מאכלים כשרים לאחינו החיילים, וכשישמע

הקהל יתעורר גם כן לקיים מצוות אלו. [זה ועוד הועתקו מספר התורה והמצוה להגרי"מ שטרן שליט"א]

מסייעין אותו

סיפור מיוחד היה בשכונת פרדס כץ בב"ב לפני כשנה. הרב זאיד שליט"א העוסק בקירוב לבבות באיזור, שבת אחת היתה אמורה להתקיים באחד מבתי הכנסת ברית מילה, כמובן שהוא הסביר להם היכן לקנות וכיצד להכין לשבת, בשבת בבוקר סיפרו מענין, בליל שבת החמין התחיל להתייבש, וחיפשו מים רותחים מכלי ראשון להכניס לתוכו, והכניסו מים מתבשיל הדגים שעמד על גבי האש. מובן שהתעוררה שאלה של בשר ודגים.

הרב רץ באמצע התפילה לאאמו"ר שליט"א למצוא צדדים להתיר באכילה את התערובת, אולם לא היה נראה לו צד להקל, הרב חזר ואמר לפני סעודת הברית דרשה יפה, בענין ובסופה אמר יהודים יקרים הבה נקיים כולנו יחד את המצווה ונשפוך יחד את הבשר... בעלת השמחה שמעה על כך ונבהלה ואמרה הכל בגללי, וסיפרה ביום שישי אחר הצהריים חסר לי בשר והוספתי בשר בהשגחת הרבנות... וה' סייע בידי הצדיקים שלא נכשלו.

פירוט דיני הבדיקה בספרים, בחוברת, ובדף, שע"י הרב ויא שליט"א

להשיג ולהשגות ש.ש. 08-9797486 ובמשרד הת"ת

עשרת המצוות שמקיימים בפת.

יניח עשר אצבעות	עשר מצוות שמקיימים בפת	ברכת המוציא	פסוק על מזונות	פסוק שבח ארץ ישראל	פסוק על ברכות
1					
2					
3					
4					
5					
6					

ניתן לצבוע כל דבר או לרשום.

סדר שנות מעשר שני ומעשר עני

השנה למנינינו	שנת מעשר :	שנה מספר
תשס"ט	מעשר שני	ראשונה
		שניה

שיעור תרומה גדולה

מדין תורה	עין יפה	עין בינונית	עין רעה

עשרת המצוות שמקיימים בפת.

עשרת המצוות שמקיימים בפת	ביאור
1	לא תחרוש בשור ובחמור
2	כלאים
3	לקט
4	שכחה
5	פאה

	לא תחסום.	6
	תרומה גדולה	7
	מעשר ראשון	8
	מעשר שני	9
	חלה.	10

סדר הפרשת תרו"מ

המעשר	הנתינה הראויה	אנו נותנים בזמן הזה
תרומה גדולה		
מעשר ראשון		
תרומת מעשר		
מעשר שני		
חילול מע"ש וחומשו		
מעשר עני		
פדיון נטע רבעי וחומשו		

כאשר זכינו לסדר אותו כן נזכה לעשותו במהרה בימינו. אמן.

כי הוּוּ מיפטרי מהדדי א"ל ליברכן מר – תברך אותי אמר ליה אמשול לך משל למה"ד לאדם שהיה הולך במדבר והיה רעב ועיף וצמא ומצא אילן שפירותיו מתוקין וצילו נאה ואמת המים עוברת תחתיו אכל מפירותיו ושתה ממימיו וישב בצילו וכשביקש לילך אמר אילן אילן במה אברכך אם אומר לך שיהו פירותיך מתוקין הרי פירותיך מתוקין שיהא צילך נאה הרי צילך נאה שתהא אמת המים עוברת תחתך הרי אמת המים עוברת תחתך אלא יהי רצון שכל נטיעות שנטעין ממך יהיו כמותך אף אתה

במה אברכך אם בתורה הרי תורה אם בעושר הרי עושר אם בבנים הרי בנים אלא יהי רצון שיהו צאצאי מעיך כמותך.

יש תקופות שנדמות כהליכה במדבר בצמאון, רעב ועייפות, ובכ"ז ממשיכים ללכת ופתאום מגלים את העץ עם הצל והפירות.

חידון לטו' בשבט

מה הן מתנות העני

אילו פירות עולים לאכול בירושלים

למה צריך חמשת מיני דגן?

שיעורי חז"ל במה נוגע לנו?

כזית -

כביצה -

כדי אכילת פרס -

ג' וד' ביצים -

רביעית.

נמשלו פירות

מה הן הפירות שנמשלה להן התורה?

מה הפירות שנמשלו להן עם ישראל?

מה הפירות שנשתבחה בהן ארץ ישראל?